

Protokół nr 2/2023

Komisji Rewizyjnej z kontroli przeprowadzonej w Starostwie Powiatowym w Nowym Mieście Lubawskim w dniu 23 marca 2023 r.

Zgodnie z planem kontroli Komisji Rewizyjnej na 2023 r. ustalonym uchwałą Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 29 listopada 2022 r. Nr L/306/2022, Komisja Rewizyjna Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim w składzie:

Jan Czaplński - Przewodniczący Komisji

Daniel Zdanowski – Zastępca Przewodniczącego Komisji

Andrzej Lewandowski – Sekretarz

dnia 23 marca 2023 r. przeprowadziła kontrolę w Starostwie Powiatowym w Nowym Mieście Lubawskim.

Przedmiot kontroli: Prawidłowość i terminowość załatwiania spraw w Wydziale Środowiska i Rolnictwa za 2022 rok.

Wyjaśnień udzielał: p. Krzysztof Puwalski - zatrudniony w Starostwie Powiatowym od dnia 16.08.1999 r. Od dnia 01.10.2011 r. – Naczelnik Wydziału Środowiska i Rolnictwa, w wymiarze pełnego etatu.

Komisja zapoznała się następującymi dokumentami:

- Zestawienie działalności Wydziału Środowiska i Rolnictwa w 2022 r. (załącznik nr 1)

Podstawy prawne działania

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie: gospodarki wodnej, ochrony środowiska i przyrody, rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego.

Najważniejsze przepisy prawne, w oparciu o które pracuje Wydział to: ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, ustawa Prawo wodne, ustawa o dostępie do informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawa Prawo geologiczne i górnicze, ustawa o lasach, ustawa o rybactwie śródlądowym, ustawa o prawie łowieckim.

Realizacja zadań

Szczegółowe zadania Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim zwanego dalej Wydziałem, określa par. 7 Załącznika nr 2 do Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego uchwalonego uchwałą Zarządu Powiatu nr 29/193/2019 z dnia 18 września 2019 r. ze zm.

Są to następujące zadania dotyczące:

- ochrony środowiska,

- gospodarki odpadami,
- ochrony przyrody,
- ochrony zwierząt,
- gospodarki wodnej,
- gospodarki leśnej,
- prawa łowieckiego,
- ochrony gruntów rolnych,
- planowania i zagospodarowania przestrzennego,
- geologii i górnictwa,
- rybactwa śródlądowego,
- rejestracji sprzętu pływającego,
- transportu kolejowego.

W Wydziale aktualnie pracują trzy osoby, łącznie z Naczelnikiem Wydziału (3 etaty) oraz stażystka z Powiatowego Urzędu Pracy. Część spraw z zakresu gospodarki leśnej realizuje leśnik zatrudniony na umowę zlecenie.

W 2022 r. zrealizowano następujące zadania:

1. Wydawano decyzje administracyjne:

- zezwolenia na usuwanie drzew lub krzewów – 56,
- sprawy z zakresu geologii i górnictwa – 5,
- sprawy z zakresu leśnictwa – 198 (w tym 196 wydanych świadectw legalności pozyskania drewna),
- sprawy z zakresu gospodarki wodnej – 30,
- sprawy z zakresu ochrony gruntów, w tym dotyczące rekultywacji – 20,
- sprawy z zakresu gospodarki odpadami – 13.

2. Wykonywano inne czynności administracyjne:

- wydawanie zaświadczeń o tym, czy grunt na działce objęty jest uproszczonym planem urządzenia lasów - 467,
- rejestracja sprzętu pływającego o dł. do 24 m. - 9,
- wydawanie kart wędkarskich, łącznie z duplikatami - 115,
- zalecenia dotyczące zakwalifikowania drzew do wyrębu - 131,
- sporządzenie umów dzierżawy obwodów łowieckich (5 kół łowieckich) - 8,
- uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy (postanowienia) - 477 (w tym 11 odmownych)
- postępowania dotyczące zażalenia na postanowienie o warunkach zabudowy – 2,
- wyłączenie gruntu z produkcji rolnej (opinie) - 192 szt.
- zgłoszenia eksploatacji instalacji – 5,
- zmiany w zgłoszeniach instalacji – 8,
- zakończenie eksploatacji instalacji – 1,
- decyzje dotyczące eksploatacji instalacji – 1,
- rejestracja zwierząt egzotycznych - 4 wpisy, 43 sztuk zwierząt,
- udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie – 20,
- decyzja nakładająca obowiązek sporządzenia przeglądu ekologicznego – 1.

3. Przeprowadzano kontrole:

- w zakresie gospodarki odpadami: 11 postępowań kontrolnych podmiotów gospodarczych, 3 terenowe kontrole w zakładach produkcyjnych oraz udział w oględzinach. Kontrole przeprowadzano z udziałem innych podmiotów tj. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Okręgowy Urząd Górniczy, Komenda Powiatowa PSP, Urząd Gminy Kurzętnik,
- w zakresie ochrony gruntów rolnych: 10 kontroli terenowych,
- w zakresie ochrony powietrza: interwencja w zakładzie przetwórstwa drzewnego,
- w zakresie hałasu: 4 kontrole terenowe,
- w zakresie rekultywacji gruntów stanowiących użytki rolne: kontrole terenowe gruntów po eksploatacji kruszywa (skontrolowano 10 przedsiębiorców, w tym 15 sztuk złóż kopalni), kontrola terenowa całokształtu spraw rekultywacji gruntów po eksploatacji kruszywa naturalnego Nielbark, kontrole terenowe w związku z uznaniem rekultywacji gruntów po eksploatacji kruszywa naturalnego za zakończoną (4 złoża), coroczne kontrole złożonych przez przedsiębiorców informacji o powstałych zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji (15 złóż i 2 obszary objęte obowiązkiem rekultywacji), coroczne kontrole złożonych przez przedsiębiorców informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny (8 koncesji na wydobywanie kopalni ze złóż)
- w zakresie górnictwa: udział w kontroli WIOŚ dotyczącej odpadów wydobywczych w Kurzętniku.

4. Prowadzono działania z zakresu edukacji ekologicznej: pogadanki i prelekcje w szkołach, zajęcia edukacyjne, organizowanie lub współorganizowanie i udział w licznych imprezach i konkursach ekologicznych, zawodach wędkarskich, akcjach sprzątania ziemi, sadzenia drzew itp. Szczegółową informację na temat realizacji zadań w analizowanym okresie przedstawia załącznik nr 1 do protokołu.

Ponadto, w 2022 r. Wydział we własnym zakresie opracował projekt Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowomiejskiego do 2030 r. Opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko dla tego dokumentu z powodów formalnych zlecono podmiotowi zewnętrznemu. Prace związane z opracowaniem, skonsultowaniem i uchwaleniem programu trwały rok - od marca 2022 r. do marca 2023 r.

W okresie czerwca i lipca 2022 r. w Starostwie Powiatowym odbyła się kontrola Najwyższej Izby Kontroli w zakresie udzielania koncesji na wydobywanie kopalni stałych i węglowodorów. Kontrola nie stwierdziła większych nieprawidłowości. Wskazano na konieczność dokonania analizy możliwości zatrudnienia geologa powiatowego.

Z uwagą na różną specyfikę realizowanych zadań, część spraw pracownicy Wydziału załatwiają niezwłocznie, „od ręki”, a część wymaga czasu. W przypadku niektórych procedur np. wydawanie zaświadczenia o potrzebie wyłączenia gruntu z produkcji rolnej, terminy skrócono w stosunku do ustalonych ustawowo i przyjęto, że będą one załatwiane w ciągu trzech dni. Natomiast szczególnie skomplikowane, sporne sprawy, mogą ciągnąć się latami, jednak nie oznacza to, że w tych sprawach nie zachowuje się terminów ustawowych. Do takich należą sprawy z zakresu ochrony środowiska, gospodarki odpadami. Wydział współpracuje z wieloma instytucjami na szczeblu powiatowym, a także wojewódzkim. Przykładem są kontrole realizowane wspólnie z inspekcją ochrony środowiska.

Kontrolujący szczególną uwagę zwrócili na kwestie gospodarki odpadami i rekultywacji. W 2022 r. Komisja przeprowadziła dodatkową kontrolę zleconą przez Radę Powiatu dotyczącą udzielania informacji o środowisku i prowadzenia kontroli rekultywacji nieczynnej żwirowni w Nielbarku. Z wyjaśnień udzielonych przez Naczelnika Wydziału, Wójt Gminy Kurzętnik wydał decyzję na usunięcie odpadów i obecnie prowadzone jest postępowanie egzekucyjne. Przed organami ścigania trwa odrębne postępowanie. Jeżeli chodzi o rekultywację, Wydział zorganizował duże spotkanie

z przedstawicielami Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Okręgowego Urzędu Górniczego, Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Gminy w Kurzętniku. W efekcie dokonanych ustaleń, Marszałek Województwa uchylił decyzję zezwalającą na eksploatację piasków odsiewkowych. Można przystąpić do egzekwowania rekultywacji. Podmioty zobowiązane do rekultywacji złożyły wnioski o zmianę kierunku rekultywacji z leśnego na rolny. Wydział nie przychylił się do tego, nadal uznaje kierunek leśny za właściwy. Przy najbliższej kontroli podmioty zostaną poinformowane, że Wydział przystąpi do egzekucji.

Jeżeli chodzi o kwestię zbierania odpadów na Górnym Kurzętniku, prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Urząd Skarbowy. Niezależnie od tego postępowania, odpady są systematycznie wywożone z tego terenu. W sprawie odpadów gromadzonych na terenie po byłym zakładzie „Humdrex” w Mszanowie, organem właściwym jest Marszałek Województwa. Niemniej jednak Wydział monitoruje tę sprawę, w ścisłym porozumieniu z Urzędem Gminy w Nowym Mieście Lubawskim z/s w Mszanowie.

Wnioski z kontroli

Komisja Rewizyjna nie stwierdza uchybień i nieprawidłowości w pracy Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim. Terminowość i prawidłowość załatwiania spraw przez Wydział nie budzi zastrzeżeń. Pracownicy Wydziału prawidłowo, z dużym zaangażowaniem wypełniają swoje obowiązki. Wydział realizuje bardzo dużą ilość zadań z zakresu ochrony środowiska, gospodarki odpadami, ochrony przyrody i zwierząt, gospodarki wodnej i leśnej, prawa łowieckiego, ochrony gruntów rolnych, geologii i górnictwa. A dysponuje tylko trzema stałymi etatami, wspomaga się stażystami z PUP. Możliwości kadrowe Wydziału nie pozwalają na dokonywanie regularnych kontroli planowych w całym, bardzo szerokim zakresie realizowanych kompetencji. Z uwagi na to, kontrole prowadzi się w obszarach najistotniejszych ze względu na zapewnienie ochrony zdrowia ludzi oraz właściwego stanu środowiska, gdzie istnieje zwykle duże ryzyko wystąpienia nieprawidłowości (np. zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami) albo interwencyjnie. Corocznie typowany jest jeden obszar, zakres tematyczny, w ramach którego dokonuje się kontroli planowych.

Należy także zwrócić uwagę na niedofinansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Są to m.in. wszystkie zadania z zakresu ochrony gruntów rolnych, w tym rekultywacji, z zakresu geologii i górnictwa, udzielania zezwoleń i koncesji związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Wysokość przekazywanych środków jest zdecydowanie niewystarczająca.

Zalecenia pokontrolne:

Z uwagi na dużą ilość realizowanych zadań wskazane byłoby zwiększenie ilości etatów do 4. W szczególności sprawy z zakresu geologii i górnictwa są skomplikowane i wymagają szczegółowej, fachowej wiedzy, dlatego należy rozważyć zatrudnienie w Wydziale geologa (na umowę zlecenie).

Protokół podpisano bez zastrzeżeń/z zastrzeżeniami na piśmie, które załączono do protokołu.

Nowe Miasto Lub., dnia 30 marca 2023 r.

**Podpis Kierownika
kontrolowanej jednostki**
.....

Podpisy członków komisji
1
2
3